

TAPATURMAVAKUUTUSLAITOSTEN LIITTO

36/91 Apumies putosi
saunanrakennustyömaalla

työpaikkaonnettomuuksien tutkinta (TOT)

1. Tapaturman kuvaus

Maanviljelijä/matkailuyrityksen omistaja rakennutti savusaunaa. Työtä oli tekemässä kaksi kirvesmiestä ja muurarit K.K ja M.M, jotka olivat työsuhteessa maanviljelijään saunan rakentamista varten. Muurareilla oli apunaan N.N, joka oli vakinaisesti rakennuttajan palveluksessa. Meneillään oli savupiipun päällystäminen liuskakivillä. Työ suoritettiin saunan parvelta. Samanaikaisesti kirvesmiehet olivat aloittamassa seinän rakentamista saunan ja takkahuoneen välille. Seinän rakentamisen vuoksi oli saunan parvelta poistettu kaiteet ja purettu lankkutaso, joka oli ylettynyt takkahuoneen päälle. Piipun ympärillä oli 2—3 kappaletta kakkosnelosia (piirros 1), joiden varaan N.N oli asettanut 8 tuuman lankun siten, että lankun toinen pää nojasi parvelle ja toinen pää kakkosnelosiin.

N.N oli parvella antamassa muurareille K.K ja M.M liuskakiviä ja muita tarvikkeita. M.M oli polvillaan saunan parvella kiinnittämässä liuskakiveä piippuun ja hän oli näin ollen selin N.N:ään. K.K oli kiukaan päällä piipun vastakkaisella puolella kuin M.M ja näki näin ollen N.N:n toimet. K.K:n kertoman mukaan N.N oli astumassa asettamalleen lankulle. K.K ehti varoittaa N.N:ää menemästä lankulle, koska lankku heilahteli. N.N ehti kuitenkin astua askeleen tai pari lankulle, joka heilahti. N.N putosi noin 2,5 metriä takkahuoneen kivilattialle. N.N toimitettiin sairaalaan, jossa hän kuitenkin kuoli seuraavana päivänä tapaturmassa saamiinsa kallonmurtumaan ja aivoruhjeisiin.

Kokemus

N.N oli saadun tiedon mukaan työskennellyt noin 1,5 vuotta rakennuttajan töissä. Tällöin hän oli suorittanut eri tyyppisiä tehtäviä. Sitä ennen hän oli toiminut teollisuuslaitoksessa. Rakennustyömaalla hän oli mm. rakentanut kaiteita ja telineitä. Kirvesmiesten kertoman mukaan hän oli suorittanut työnsä ammattitaitoa osoittaen.

2. Tapaturmaan vaikuttaneita tekijöitä

Puutteelliset työtasot

Seinän rakentamisen vuoksi saunan parvelta oli purettu kaiteet, joten saunan parvella työskenneltäessä ei kaiteita ollut. Antaessaan kiviä ja muuta tavaraa muurareille, N.N joutui ilmeisesti liikkumaan itse valmistamallaan lankkutasolla, joka muodostui kakkosnelosista ja niiden päällä lepäävästä 8 tuuman lankunpätkästä. Ilmeisesti 8 tuuman ja noin 1 metrin mittainen lankunpätkä heilui melkoisesti, koska se oli vinoon asetettujen kakkosnelosten päällä. Syystä tai toisesta N.N ei havainnut vaaraa, koska hän astui lankulle edellä kuvatuin seurauksin.

Puutteelliset työjärjestelyt

Koska savupiippu oli vielä päällystämättä laattakivillä, ei seinän rakentamiseen olisi pitänyt ryhtyä. Savupiipun ympärillä olisi näin ollen pitänyt olla kiinteä teline niin kauan, kun savupiippua muurattiin.

3. Vastaavien tapaturmien torjunta

1. Työtasot ja kaiteet

Rakennustyömaille tulee työn suorittamista varten rakentaa asianmukaiset työtasot. Työtasoilla, samoin kuin muillakin tasoilla, joilla työskennellään, tulee olla riittävän vahvat ja tukevat kaiteet, jotka estävät putoamisen. Työtelineille tulee suorittaa käyttöönottotarkastus ennen niiden käyttöönottoa. (Rakennustyön järjestysohjeet 274/1969, 29§, 30§, 35§, 36§, 39§)

2. Työn suunnittelu

Rakennustyöstä tulee tehdä suunnitelmat, joissa otetaan huomioon myös työturvallisuus. Työjärjestys tulee suunnitella sellaiseksi, että kaikissa työn vaiheissa voidaan pitää kaiteet ja kunnolliset työtasot paikallaan niin kauan kuin työ kestää. (Rakennustyön järjestysohjeet 274/1969 4 §)

3. Valvonta

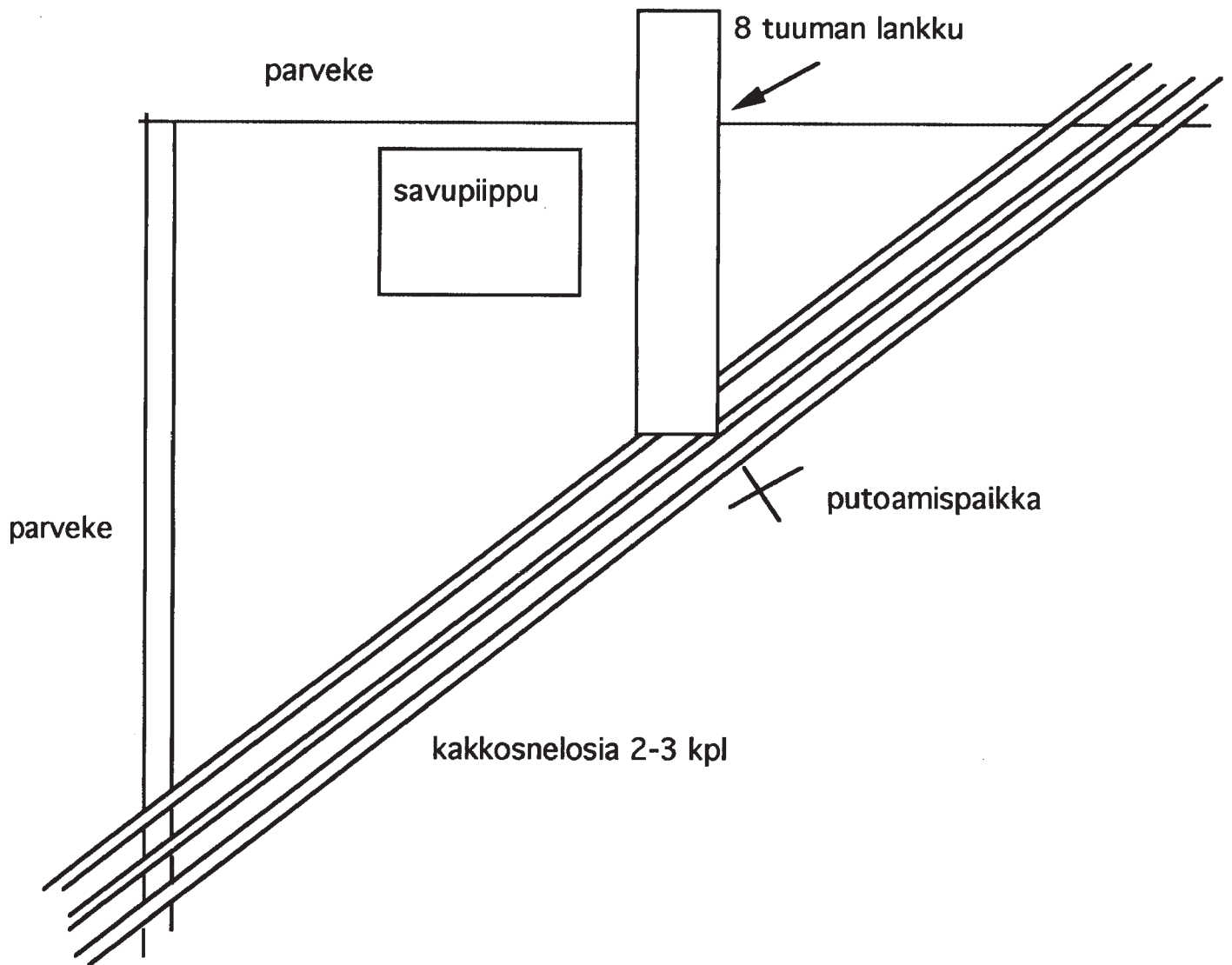
Rakennustyössä tulee rakennuttajan huolehtia siitä, että työmaalla on työturvallisuudesta huolehtiva henkilö ja että työmaalla työskennellään turvallisia työtapoja rakennustyöstä annettuja järjestysohjeita noudattaen.

Kuva 1.
Saunan parvi, jolta muurarit päällystivät savupiippua. (Kuva otettu 4 päivää tapahtuman jälkeen.)

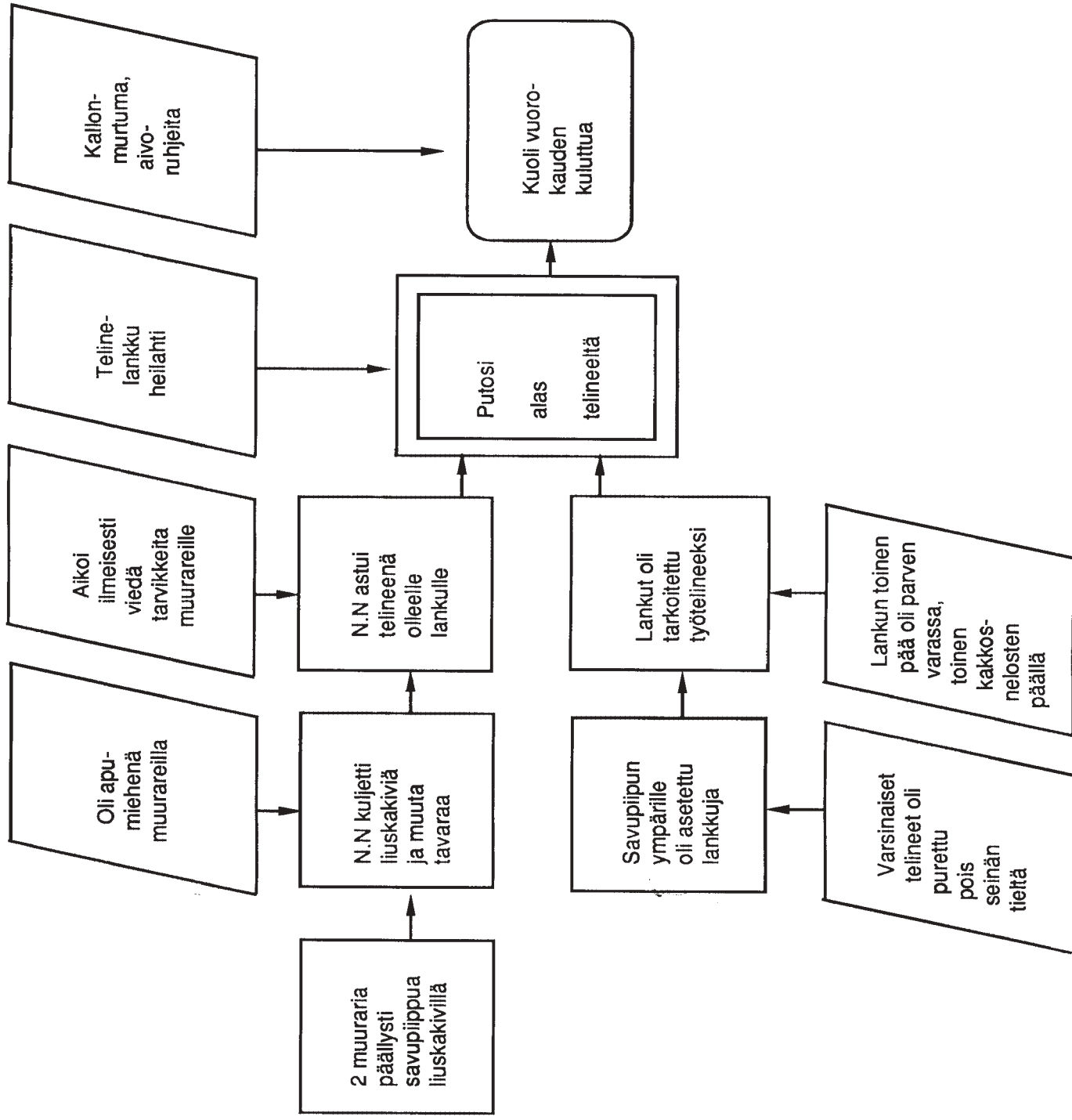

Kuva 2.
Kuva kohdasta, mihin NN putosi. (Kuva on lavastettu).

piirros1

Savusaunan rakentaminen, piipun päällystäminen

**Tapaturmavakuutus-
laitosten Liitto**

Bulevardi 28
00120 Helsinki
puh. (90) 680 401